

Odborné sociální poradenství

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
	Základní stabilizace	Informace, poradenství	Řešení nepříznivé sociální situace	Podpora orientace ve vlastní situaci Možnost hledání východiska ze své životní situace, možnosti řešení Podpora motivace k přijetí cílů, plánů Podpora k realizaci vlastních plánů Možnost získat přehled o navazujících službách
Hlavní řešená témata				
<i>Osoba ví, jak uplatňovat svá práva a jak předcházet riziku zneužití</i>	Uplatňování práv a oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí	Základní doklady	Platný občanský průkaz, průkaz zdravotní pojišťovny, rodný list, pas atd.	Znalost, jak zažádat o nový doklad Schopnost provést potřebné úkony a zajistit si finanční prostředky nutné pro vyřízení Možnost využít asistenci na úřadech, na policii, ve zdravotní pojišťovně atd.
		Ochrana práv	Předcházení/řešení domácího násilí	Znalost problematiky domácího násilí (jak ho rozpoznat, jak se chovat k násilníkovi, jak se bránit, jak získat podporu, informace, pomoc) Asistence s podáním návrhu na vykázaní násilníka atd. Znalost kontaktů na úřady, sociální služby, schopnost kontaktovat PČR, SPOD, IC
			Předcházení/řešení zneužívání	Informace z dané oblasti Znalost kontaktů na pomáhající subjekty Podpora při řešení situace
			Předcházení/řešení týrání, šikany	Schopnost rozeznat projevy šikany, týrání, zneužívání atd. a znát možnosti, jak se jim bránit nebo jim předcházet
			Ochrana práv v oblasti občanských/sousedských vztahů	Informace z dané oblasti Znalost kontaktů na pomáhající subjekty Podpora při řešení situace
			Ochrana práv v oblasti rodinných vztahů	Asistence u podání návrhu (výchovné poměry, stanovení výživného, úprava styku s dítětem atd.) Asistence při kontaktu se SPOD, PČR, soudem a navazujícími službami Orientace v problematice a požadavcích SPOD, soudu, PČR
			Ochrana práv oběti trestných činů	Znalost práv oběti trestného činu Asistence při kontaktu s příslušnými institucemi Kontakty na další odborné služby Asistence při podání návrhu na náhrady škody, podání trestního oznámení apod.

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
	Uplatňování práv a oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí	Ochrana práv	Řešení situací vyplývajících ze spáchání trestného činu	Základní orientace v situaci Kontakt na právní pomoc
		Finanční a majetková oblast	Hospodaření s finančními prostředky	Efektivní hospodaření s finančními prostředky Znalost nákladů nutných pro život a bydlení (nájem, elektřina, plyn...) Tvorba a sledování rodinného rozpočtu Utváření finanční rezervy Schopnost rozeznat nutné výdaje
			Řešení dluhů a exekucí	Jednání s věřiteli Přijetí opatření k minimalizaci rizik plynoucích z dluhů (ztráta majetku, bytu apod.) Jednání s orgánem, který nařídil exekuci Tvorba splátkového kalendáře Dodržování splátek
			Uzavírání smluv	Orientace v běžných smluvních vztazích (kupní smlouva, jiná než běžný nákup v obchodě, smlouva o nájmu apod.)
			Orientace v insolvenčním řízení	Znalost podmínek pro insolveni Znalost průběhu řízení Sepsání insolvenčního návrhu Pomoc při jednání s insolvenčním správcem
			Využití sociálních dávek a jiných výhod	Uplatnění nároku na nárokové dávky + výhody, např. průkaz ZTP, příspěvek na péči Požádání o nenárokové dávky Uplatnění práva na hmotné zabezpečení ve stáří, v invaliditě (důchod)
			Nakládání s majetkem	Převedení majetku Pronájem nemovitosti (bytu, nebo jeho části, domu, zahrady, chalupy atd.) Darování majetku
<i>Osoba je schopna zvládnout vývojové záležitosti a společenské vztahy</i>	Zajištění kontaktu se společenským prostředím	Společenské kontakty	Navazování a udržování rodinných, partnerských a jiných společenských vztahů	Orientace v právech a povinnostech manželů, registrovaných partnerů, rodinných příslušníků apod. Zlepšení vztahu mezi partnery Zlepšení mezigeneračních vztahů v rodině Stabilizace rodinných vztahů Řešení krize v manželství, rodině apod.

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
<i>Osoba plní své rodičovské povinnosti</i>	Péče o děti	Rodičovské kompetence a povinnosti	Orientace v právech a povinnostech vázících se k rodičovství	Zlepšení vztahu mezi rodičem a dítětem Rozvodové a porozvodové uspořádání v rodině Přijetí dítěte do rodiny (adopce, pěstounská péče) Návrat dítěte do vlastní rodiny (z ústavní či pěstounské péče apod.) Posilování rodičovských kompetencí v péči o dítě
<i>Osoba se realizuje v práci/vzdělávání</i>	Seberealizace	Vzdělávání	Získání znalostí a dovedností	Informace o vzdělávacích institucích Řešení problémů spojených se vzděláváním (doplnění vzdělání, rozšíření kvalifikace apod.) Rozhodování o nejvhodnějším uplatnění, vlastních zájmech a přednostech, které lze využít v zaměstnání
		Pracovní uplatnění	Hledání pracovního uplatnění	Orientace v možnosti pracovního uplatnění Uplatnění práva na pomoc úřadu práce při hledání zaměstnání
			Pracovní a jiné uplatnění	Udržení zaměstnání Orientace v pracovně-právním vztahu Orientace v právech a povinnostech uchazečů o zaměstnání
<i>Osoba ví jak pečovat o své zdraví a bezpečí</i>	Zdraví a bezpečí	Zdravotní péče včetně odborné pomoci v oblasti duševního zdraví a kompenzace handicapu	Možnost čerpat zdravotní péči	Informace o pojištění u zdravotních pojišťoven, volba praktického lékaře, registrace
			Udržet zdravotní stav a předcházet rizikům spojeným se zdravotním stavem, kompenzace handicapu	Informace k medikaci, kompenzaci handicapu, prevenci zdravotních rizik, dodržování diety, osvěta Nabídka sociálních služeb a jiných odborníků
			Rozpoznání a možnost čerpat odbornou pomoc v oblasti duševního zdraví	Zvládání vývojové i situační krize Zachycení projevů psychické poruchy a zprostředkování odborné pomoci (sebepoškozování, depresivní stavy, opoziční vzor aj.)
		Podpora pečujících včetně nácviku zvládání péče o své blízké	Psychosociální podpora pečujících osob	Informace o možnosti využití psychosociální podpory např. psychologická či psychoterapeutická pomoc, svépomocné skupiny
			Nácvik dovedností potřebných pro poskytnutí kvalitní péče pečujícími osobami	Informace a nácvik vhodného postupu při péči o blízkého s ohledem na bezpečí blízkého i pečujícího včetně volby vhodných pomůcek pro péči a úpravu prostředí Poskytnutí informací o dostupných zdrojích např. instruktážních videích
		Prevence onemocnění spojených s rizikovým způsobem života	Znalost důsledků rizikového způsobu života pro zdraví	Prevence onemocnění spojených s rizikovým způsobem života Znalost důsledků užívání návykových látek včetně alkoholu Znalost a schopnost dodržovat bezpečné techniky brání drog Schopnost předcházení infekčním onemocněním (pohlavně přenosné choroby, hepatitis aj.) Znalost příznaků, způsobů přenosu, schopnost řešit zdravotní následky infekčních onemocnění

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje
<i>Osoba začala spolupracovat na řešení situace</i>	Motivace k léčbě	Motivace zahájit léčbu	Individuální podpora Možnost využít asistence	Zprostředkování kontaktního centra, ambulantní i rezidenční léčby (včetně detoxifikace) Sociální a trestně právní poradenství (pomoc při komunikaci s úřady atd.) Podpora při realizaci vlastních plánů
		Prevence relapsu	Individuální podpora	Podpora uživatelů v abstinenci
<i>Osoba ví, jak získat, udržet či řešit bytovou otázku</i> <i>Stabilní bydlení je předpokladem sociálního začlenění</i>	Bydlení	Hledání bydlení, nebo ubytování	Vyhledávání vhodného bydlení	Schopnost vyhledávat v nabídkách na internetu Schopnost se kontaktovat s pronajímatelem a sjednat si podmínky Schopnost posouzení vhodnosti nabízeného bytu Znalost možností a schopnost požádat o obecní byt
			Kontaktování vlastníka bytu/nemovitosti a sjednání si podmínek	Schopnost kontaktovat, sjednat si podmínky smlouvy a rozumět jim
		Udržení bydlení	Plnění finančních závazků spojených s bydlením	Znalost reálných nákladů na bydlení, nájem + energie Znalost dávkových systémů v oblasti bydlení (příspěvek na bydlení nebo doplatek na bydlení)
			Orientace v nájemní/podnájemní smlouvě	Znalost závazků, práv a povinností plynoucích z nájemní smlouvy nebo podnájemní smlouvy

Vymezení termínů odborné sociální poradenství a základní sociální poradenství:

Termín základní sociální poradenství je v § 37 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách definován následovně: „Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb; poskytovatelé sociálních služeb jsou vždy povinni tuto činnost zajistit.“

Odborné sociální poradenství, - dle § 37 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, „je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí, poradnách pro osoby s potřebou paliativní péče, přirozeném sociálním prostředí osoby a ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností.

Sociální pracovník služby odborné poradny ovládá všechna témata uvedená v Regionální kartě odborného poradenství minimálně na úrovni základního poradenství (včetně např. dávkových systémů, sítě návazných služeb v regionu apod.). Problematickou v oblasti, na kterou se daná služba specializuje (např. dluhová problematika, rodinné poradenství, kompenzační pomůcky atd.), zná v celé šíři. Odborné poradenství v sobě zahrnuje společnou práci na řešení zakázky uživatele (sociální práci) v oblasti zaměření dané sociální služby.